คำว่า 'ศีลเสมอกัน' ในความสัมพันธ์ แปลว่าอะไร ทำไมถึงสำคัญนัก

เมื่อได้ยินคำว่า ศีลเสมอแล้วเจอกัน...ฟังแล้วรู้สึกอย่างไรกันบ้าง...มองเผิน ๆ เหมือนการท้าทายว่าถ้ายังมีอะไรที่คิดเห็นไม่ตรงกันมักจะจบกันที่คำพูดนี้เสมอ หรือถ้ามองในมุมบวกอาจจะเป็นการบอกเมื่อพัฒนาตนเองตามที่แนะนำแล้วเราก็สามารถคบหากันได้... **"ศีลเสมอกัน" คืออะไร แล้วใครบ้างควรมี "ศีลเสมอกัน"** พระอาจารย์ ธัมมวิชชา ภิกษุณี เคยอธิบายไว้ว่า "ศีลเสมอกัน" อธิบายให้เข้าใจง่าย คือ มีความปกติ ธรรมชาติ ธรรมดา คล้าย ๆ กัน มีความเสมอกัน ไม่แตกต่างกัน จนทำให้เข้ากันไม่ได้ ศีลเสมอกัน คือมีความ**ประพฤติ รูปแบบการใช้ชีวิต เป้าหมายในการใช้ชีวิต รวมถึง การศึกษา ความคิด ครอบครัว ฐานะ สังคม ความเป็นอยู่ นิสัยสันดาน ความรู้ พฤติกรรม ที่อยู่ในระดับเดียวกันเสมอกัน ใกล้เคียงกัน ไม่แตกต่างกันมาก มีความปกติธรรมดา ธรรมชาติ ที่เหมือนกัน เสมอกัน มีความเห็นการใช้ชีวิตไปในทางเดียวกันนี้ คือ มีความคิดเรื่องความดีความชั่วเสมอกัน อยู่ในระดับเดียวกันหรือคล้ายคลึงกันไม่แตกต่างกันมาก** เพราะความคิดเป็นจุดเริ่มต้นทำให้เกิดพฤติกรรม ถ้าแตกต่างกันมากก็ไม่เสมอกัน ทำให้เข้ากันยาก เสมอกันคือพอเหมาะ-พอดี-สมดุล-เหมาะสมกัน ศีลไม่เสมอกันมีความแตกต่างมากก็อยู่ด้วยกันยาก มีอุปสรรคทางการใช้ชีวิตมากเช่นเดียวกัน พระพุทธองค์ทรงสอนไว้ว่า ถ้าหากหาคนมีศีลเสมอกัน หรือสูงกว่าเดินไปด้วยกันไม่ได้ ให้เดินไปคนเดียว เพราะคบคนอย่างไร เราก็จะเป็นอย่างนั้น ถ้าคบคนพาล พาลพาไปหาผิด ถ้าสติเราไม่มั่งคง ดีพอ อีกไม่นาน เราก็จะซึมซับ สิ่งเหล่านั้นได้โดยไม่รู้ตัว คนฉลาดใช้ชีวิต จึงเลือกคบกัลยาณมิตร ถ้าไม่มีคนมีศีลมีธรรม รอบตัวเลย จงเลือกเดิน "คนเดียว" และมี "สติ" เป็นเพื่อน

เช่นเดียวกัน การเลือกแฟนหรือเพื่อนบางทีก็เหมือนกับการเสี่ยงดวง บางคนสมบูรณ์พร้อม ดูเหมาะสมกันราวกิ่งทองใบหยก แต่กลับไม่คู่ควรกัน สุดท้ายก็ต้องแยกย้ายกันไปเติบโต แต่บางคนแตกต่างกัน เริ่มต้นไม่ได้สมบูรณ์แบบ แต่กลับพิสูจน์ได้ว่าพวกเขาคู่ควรกันแล้ว การเลือกคู่ด้วยการดูว่า 'ศีลเสมอกันไหม' ก็เป็นอีกวิธีหนึ่งที่น่าสนใจในการเลือกแฟนหรือเพื่อนให้คบกันอย่างยั่งยืน "ผู้มีศรัทธาเสมอกัน มีศีลเสมอกัน มีจาคะเสมอกัน มีปัญญาเสมอกัน ภรรยาและสามีทั้งสองนั้นย่อมได้พบกันและกัน ทั้งในปัจจุบัน ทั้งในสัมปรายภพ"

นี่คือคำกล่าวของพระพุทธเจ้าในการเลือกคู่ครองชีวิตที่เราเรียกรวม ๆ ว่า 'คู่แท้' นั้นจะต้องดูที่ศีลเสมอกันไหม แต่หลายคนก็จะสงสัยว่าศีลเสมอกันคืออะไร ? ต้องรักษาศีลเหมือนกันแบบนี้หรือเปล่า ซึ่งความจริงมันก็ใช่ คนสมัยก่อนเลือกคนที่ศีลเสมอกันเป็นคู่ครอง เช่น คนที่รักษาศีลจะรู้จักยับยั้งชั่งใจพากันไปสู่สิ่งที่ดีงาม สร้างชีวิตครอบครัวให้มีความสุข ซึ่งคนที่ศีลเสมอกันดูง่าย ๆ คือ ชวนกันทำแต่ความดี ชีวิตย่อมเจริญรุ่งเรืองไปด้วยกัน ไม่มีใครฉุดดึงชีวิตอีกฝ่ายให้ต่ำลง แต่กับคนที่ศีลไม่เสมอกันคืออีกคนที่ชอบทำบุญ รักษาศีล แต่อีกคนไม่รักษาศีล หรือรักษาศีลน้อยกว่า ชอบการพนัน นอกใจ ตกเย็นก็เมาหัวราน้ำ ก็ย่อมทำให้มีเรื่องทะเลาะกันเนื่องจากทั้งสองคนมีศีลไม่เสมอกันก็เป็นเรื่องยากที่จะอยู่ด้วยกันได้

คนศีลเสมอกันดูยังไง ? ปัจจุบันนี้คำว่าศีลเสมอกันได้ถูกนำมาตีความให้เข้าใจง่ายตามยุคสมัยที่เปลี่ยนไป และไม่จำกัดวงอยู่แค่การรักษาศีล **คำว่าศีลเสมอกันในยุคนี้จึงหมายถึง คนสองคนที่มีมาตรฐานในเรื่องต่าง ๆ เท่า ๆ กัน มีความคิดเรื่องความดีความชั่วเสมอกัน** ดังนี้

- มีความเชื่อและศรัทธาในสิ่งเดียวกัน
- มีมุมมองในเรื่องต่าง ๆ คล้ายกัน
- มีความชอบและรสนิยมตรงกัน
- รักษาศีลเสมอกัน ไม่ต่ำไม่สูงไปกว่ากัน
- มีจาคะเสมอกัน เป็นคนใจกว้าง แบ่งปันไม่มากหรือน้อยไปกว่ากัน
- มีความรู้ ปัญญา ความเชี่ยวชาญที่เกื้อหนุนกันและกันได้

เราทุกคนรู้ว่าคนจะเป็นคู่กัน เป็นเพื่อนกัน แค่ความรักมันไม่พอ เมื่อเราจะเลือกใครสักคนเข้ามาในชีวิต เราก็อยากจะเลือกคนที่พร้อมจะลุยชีวิตไปกับเรา อยู่ข้าง ๆ กัน คอยซัพพอร์ตกัน ยอมรับข้อเสียของเราได้ เราจะได้ไม่ต้องนั่งเกร็งตูด ประดิษฐ์ตัวเอง ยามมีปัญหาก็ไม่หนีหายให้เราต้องสู้เพียงลำพัง มีความสุขไปด้วยกัน ดังนั้นคำว่าศีลไม่เสมอกันจึงไม่ใช่ความหมายว่า ใครดี ใครเลว ใครถูก ใครผิด (เพราะคนไม่ดีคบกับคนไม่ดีก็แปลว่าพวกเขาศีลเสมอกัน) แต่หมายถึงมาตรฐานในเรื่องต่าง ๆ เท่ากันไหม มีความคิดไปในทางเดียวกัน เข้าใจสิ่งที่เห็นแล้วตีความหมายตรงกัน ยกตัวอย่างได้ดังนี้

มีความเชื่อและศรัทธาในสิ่งเดียวกัน บางคนรักกันมากแต่มีความเชื่อคนละชุดจากการถูกเลี้ยงดูที่แตกต่างกัน เช่น เรื่องงานบ้าน ผู้ชายบางคนมีความเชื่อว่า ‘งานบ้านเป็นของผู้หญิง’ แต่ผู้หญิงบางคนก็อาจคิดว่านี่มันสมัยไหนแล้ว ผู้หญิงไม่ได้เกิดมาเพื่อทำงานบ้านอย่างเดียว คนที่รักสะอาดมาก ๆ ตอนแรกอาจจะรักแฟนมาก คิดว่าตัวเองทำไหว แต่พอเริ่มใช้ชีวิตด้วยกัน เราต้องทำงานบ้านทั้งของเราและของเขา งานบ้านเพิ่มขึ้นอีกเท่าตัว หากมีลูกหรือมีสัตว์เลี้ยง ต่อให้เราชอบทำงานบ้านแค่ไหน มันก็ต้องมีจุดที่เราเหนื่อยแล้วเผลอคิดว่าทำไมอีกคนไม่ช่วยเลย ทำไมเอาเปรียบเรา แต่จริง ๆ แล้วความเชื่อเรื่องงานบ้านเป็นของผู้หญิงที่มันฝังอยู่ในหัวของผู้ชายต่างหากที่เป็นปัญหา ซึ่งถ้าเราเจอคนที่ศีลเสมอกัน เขาก็จะมองเรื่องนี้ไปในทิศทางเดียวกับเรา นั่นก็คืองานบ้านเป็นเรื่องของทุกคนและทุกเพศ

มีมุมมองในเรื่องต่าง ๆ คล้ายกัน เคยเจอบางคู่ที่ไปด้วยกันไม่ได้ อย่างเรื่องไม่กินเนื้อ เนื่องจากคนหนึ่งเป็นวีแกน แต่อีกคนไม่เป็นวีแกน แม้อีกฝ่ายจะเปลี่ยนตัวเองไปเป็นวีแกนเต็มตัวเพื่อที่จะอยู่ด้วยกันได้ แต่ก็ไม่รอดเพราะน้องแมว การเลี้ยงสัตว์มันขัดต่อหลักของวีแกนที่จะไม่ไปเบียดเบียนเป็นเจ้าของชีวิตสัตว์ตัวไหน และแมวเป็นสัตว์ที่ไล่ล่าสัตว์อื่น เช่น นก หนู แถมยังกินเนื้ออีก ทำให้คนที่เป็นวีแกนบอกให้แฟนเลือกระหว่างเธอกับแมว หรือบางคนมีมุมมองต่อสิ่งแวดล้อมที่มุ่งมั่น แยกขยะในบ้าน แต่แฟนเป็นคนไม่สนใจเรื่องสิ่งแวดล้อมเลย มันก็ยากก็จะไปด้วยกันได้ ปัญหาที่คนสองคนมีมุมมองในเรื่องต่าง ๆ ไม่ตรงกัน นำมาซึ่งปรัชญาและรูปแบบในการใช้ชีวิตที่สวนทางกันได้

แบ่งปันได้ไม่มากไม่น้อยไปกว่ากัน คือการมีจาคะเท่ากันนั่นเอง คำว่า 'จาคะ' หมายถึง การสละสิ่งของและความสุขส่วนตัวเพื่อผู้อื่นได้ ดังนั้นคนที่มีจาคะย่อมเสียสละเพื่อส่วนรวมเมื่อเห็นคนอื่นตกทุกข์ได้ยากหรือสังคมวุ่นวาย พวกเขาจะคอยให้ความช่วยเหลือผู้อื่นไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง หากคู่ของเรามีจาคะไม่เสมอกันก็คงเป็นเรื่องยากที่จะทำความเข้าใจว่าเพราะอะไรถึงต้องไปช่วยเหลือคนอื่นขนาดนั้น เพราะบางคนก็แค่ใช้ชีวิตเอาตัวเองให้รอดก็เพียงพอ ดังนั้นหากเราเลือกแฟนที่มีจาคะเสมอกัน มีน้ำใจได้ไม่มากหรือไม่น้อยไปกว่ากัน สามารถช่วยคนอื่นโดยไม่หวังผลตอบแทนได้เหมือน ๆ กันทั้งคู่ก็จะคบกันได้ยาวนาน

มีความชอบและรสนิยมตรงกัน บางคู่มีความชอบไม่เหมือนกันอย่างใหญ่หลวงจนกลายเป็นปัญหาให้เลิกกันได้ เช่น ผู้หญิงชอบท่องเที่ยวมาก ชีวิตของเธอมีความสุขที่สุดเมื่อได้ไปท่องโลก แต่เธอไปคบผู้ชายที่เชื่อว่าการเก็บเงินคือความมั่งคั่งในชีวิตเพื่อชีวิตบั้นปลายจะได้สบาย ทำให้ทุกครั้งที่ผู้หญิงชวนผู้ชายไปเที่ยวต่างประเทศ ผู้ชายก็จะปฏิเสธตลอด เนื่องจากรสนิยมไม่เหมือนกันอย่างแรง เมื่อปรัชญาการใช้ชีวิตแตกต่างกันมันก็ทำให้ไปด้วยกันได้ยาก ในเมื่อความสุขของอีกคนไม่เหมือนกัน สุดท้ายก็ต้องแยกย้ายกันไปทางใครทางมัน

สุดท้ายหากดูแล้วไม่มีคนที่ศีลเสมอกันกับเราเลย พระท่านบอกว่าให้เลือกเดินคนเดียวเพราะหากเราไปคบคนที่ศีลไม่เสมอกัน ต่ำกว่าหรือสูงกว่าในขณะที่เราไม่มีสติ เราก็อาจจะไปซึบซับสิ่งที่ไม่ดีจากอีกคนเข้าหาตัวเองได้ หรือใจเราก็อาจจะป่วยพัง ดังนั้นพระท่านจึงบอกอีกว่า คบคนอย่างไร เราจะกลายเป็นคนแบบนั้นไปด้วย หากไม่มีใครแมทช์ศีลของเราในตอนนี้ก็จงเดินคนเดียวแล้วมีสติเป็นเพื่อน จนกว่าจะเจอคนที่ศีลเสมอกันพอดี

เหนือกว่า "ศีลเสมอกัน" ก็คือ "ทัศนคติเสมอกัน" นี่แหละ ทัศนคตินี่ ถือว่าเป็นหนึ่งใน "ศีลเสมอกัน" ก็จริง แต่รู้สึกว่า พอเราอายุมากขึ้น...เหตุผลแรกๆ ที่ใช้ในการเลือกใครสักคนเข้ามาในชีวิตเราคือ... ทัศนคติ ความคิด mindset เคยมั้ย เจอคนที่เพอร์เฟ็กต์ เราชอบเขามาก สเป็กทุกอย่าง แต่พอนั่งคุยกันจริงๆ จังๆ แล้ว ไปกันไม่ได้เลย จูนกันไม่ติด เพราะเราไม่ได้แค่ "คิดต่าง" กัน แต่เรา "เชื่อต่าง" กันด้วย เคยมั้ย ชอบใครสักคน ตัดสินใจคบกัน แต่ที่สุด... ด้วย "มุมที่มองโลก มองผู้คน" ต่างกันมาก เราเลยชอบเขาน้อยลงเรื่อยๆ ไม่ได้จะโลกสวยว่า... เรื่องอื่นๆ ไม่สำคัญ รูปร่าง หน้าตา พื้นฐานชีวิต แบคกราวน์การศึกษา หน้าที่การงาน สำคัญหมด

เพียงแค่เชื่อว่า ถ้าเรารู้ "ทัศนคติ" เขา จะรู้จักเขาได้ลึกขึ้นมากๆ ในหลายๆ แง่มุม คือ... แตกต่างเล็กๆ น้อยๆ ปรับกันได้นะ แต่ถ้าเป็น Value ใหญ่ๆ ที่เราต่างยึดถือในชีวิต สำหรับผม เป็นเรื่องใหญ่ที่ต้องทบทวนดีๆ นิดหนึ่งก่อนคบกัน พอโต... การเลือกคนรัก ไม่ควรเป็นเรื่องผิวเผิน ต้องใช้เวลาศึกษา เรียนรู้กันมากๆ อย่ารีบร้อนเกินไป ผิดพลาดกันได้ เลือกผิดกันได้แหละ แต่เราต้องรอบคอบก่อนเสมอด้วย หลายคนคงจะเคยได้ยินกันมาบ้างแล้วกับคำว่า **"ศีลเสมอกัน" ที่มักจะกล่าวถึงการเลือกคู่ครองให้ดี แต่นอกจากนี้ยังมีคำสอนของพระพุทธเจ้าในเรื่อง ศรัทธาเสมอกัน, จาคะเสมอกัน และปัญญาเสมอกันด้วย ซึ่งหลายคนคงสงสัยว่า แต่ละอย่างนั้นหมายถึงอะไร**

1. **ศรัทธาเสมอกัน** การมีศรัทธาเสมอกัน หมายถึง มีความเชื่อ ความเลื่อมใสในศาสนาหรือสิ่งเคารพบูชาเดียวกัน รวมถึงมีความคิดเห็น จุดมุ่งหมาย และรสนิยมไปในทางเดียวกัน ไม่ขัดแย้งกัน แบบนี้เวลาอยู่ด้วยกันจะไม่เกิด

การทะเลาะเบาะแว้ง หรือเถียงกันว่าความเชื่อของตนดีกว่า เด่นกว่า น่าเลื่อมใสศรัทธามากกว่า เพื่อเอาชนะความคิดของกันและกัน ในปัจจุบันสังคมเราเปิดกว้างมากขึ้น อีกทั้งความรักก็ไม่เข้าใครออกใคร คนต่างชาติ ต่างศาสนาก็ข้ามน้ำข้ามทะเลมาพบกันได้ ทางที่ดีควรเคารพในความเชื่อของกันและกัน ไม่แบ่งว่าความเชื่อใครดีกว่าใคร เรียนรู้ในความแตกต่างทั้งความคิด วัฒนธรรม และความเชื่อของกันและกัน แบบนี้ก็ช่วยให้ชีวิตคู่มีความสุขได้

2. ศีลเสมอกัน ข้อนี้หมายถึงการมีความประพฤติ มารยาท และการปฏิบัติตนที่เหมาะสมสอดคล้องกัน รู้จักให้เกียรติกันและกัน ไม่ต้องยกตนข่มคู่ตัวเอง หรือไม่ประพฤติปฏิบัติต่างกันจนเกินไปแล้วทำให้ชีวิตคู่เป็นทุกข์ ไม่ราบรื่น เช่น ฝ่ายหนึ่งขี้เหล้าเมายา ชอบเล่นการพนัน แต่อีกฝ่ายหนึ่งคอยห้ามปราม ไม่ชอบการดื่มเหล่าและสิ่งผิดกฎหมาย เช่นนี้ชีวิตคู่ก็ไม่มีความสุข ความประพฤติไม่ตรงกัน ขัดแย้งกัน อยู่ด้วยกันไม่ได้ก็เรียกว่าศีลไม่เสมอกัน

3. จาคะเสมอกัน จาคะ หมายถึง การสละสิ่งของและความสุขส่วนตัวเพื่อประโยชน์แก่ผู้อื่น หากเป็นเรื่องของความรักและชีวิตคู่ก็คงจะเป็นเรื่องของความมีน้ำใจ ใจกว้าง โอบอ้อมเอื้ออารีในระดับเสมอกัน รู้จักเป็นผู้ให้และผู้รับในเวลาที่เหมาะควร รวมทั้งการให้แก่คู่รักและการทำทานแก่ผู้อื่นด้วย หากว่าจาคะไม่เสมอกัน ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเห็นแก่ตัว ขี้เหนียว ขี้งก ชีวิตคู่ก็คงจะอยู่กันยาก

4. ปัญญาเสมอกัน ในข้อนี้ไม่ได้หมายความว่าทั้งคู่จะต้องมีความรู้ความเชี่ยวชาญในระดับเดียวกัน จบปริญญาวุฒิเท่ากันเป๊ะๆ นะคะ แต่ปัญญาในที่นี้หมายถึง การมีความรู้ ความสามารถ และความเชี่ยวชาญที่เกื้อหนุนกันและกันได้ รู้ดี-ชั่ว รู้ว่าอะไรเป็นประโยชน์ และอะไรเป็นโทษ รวมถึงคอยรับฟัง เข้าใจในเหตุผลของกันและกัน และเป็นคู่คิดช่วยกันแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่ต้องเผชิญ

หลายคนคงเกิดคำถามว่า แล้วเราจะรู้ได้อย่างไรว่าคนๆ นี้กับเราจะมีทั้ง 4 ข้อเสมอกัน เรื่องนี้เราขอบอกว่าไม่ใช่เรื่องยาก ให้คุณและเขาค่อยๆ ศึกษากันและกัน ทั้งนิสัยใจคอและการกระทำ ขอแค่เพียงคุณไม่ตัดสินใจเร่งรีบแต่งงาน มีเวลาได้คบหากันสักนิด ก็จะสามารถรู้ได้ว่าคุณและเขาเป็นคู่กันตามหลักคำสอนของพระพุทธเจ้าหรือไม่ ถ้าใช่ รับรองว่าชีวิตคู่ของคุณจะมีความสุขราบรื่นไปตลอดแน่นอน

ผู้จัดทำ/เรียบเรียง : นางสาวณัฏฐนันท์ คงทน / นสม.ชก

หน่วยงาน : ฝ่ายข่าวและรายการ สวท.ปัตตานี

แหล่งที่มา : บริษัท กระจายบุญ จำกัด https://shorturl.asia/Rc0D3/TruePlookpanya
https://shorturl.asia/VvLnP/บริษัท อมรินทร์ คอร์เปอเรชั่นส์ จำกัด (มหาชน)
https://shorturl.asia/5vQVo